

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, közlőkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Épít. ucca 19. Telefon: 16-34. « » « » « »

Szerda, 1929 június 12

130

V. évfolyam 122. szám

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Uri ucca 6. Telefon: 151. szám. « » « » « »
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Andrassy ucca 25. Telefon: 49. szám. « » « » « » « »

Előfizetési ára havonta 3-20 vidéken és a fővárosban 3-50, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vasár- és ünnepnap 24 fillér

Városi képviselők blokkja

Ha nem a precedensekre hivatkoznának az új blokk szálláscsinálói, talán még több bizalommal fogadnánk az ötletet. De ha arra hivatkoznak, hogy volt agrárblokkjuk is, volt kisipari blokkjuk is a képviselőknek, meg kell tehát alakítani a városi képviselők blokkját is, akkor mi már sokkal többet gondolunk a kimúlt blokkok sorsára, mint amennyi várakozással tekintünk az új alakulás elé. A magyar képviselőknek nemcsak agrárblokkjuk volt, de volt idő, amikor az egész magyar törvényhozás az agrárérdekek zászlósjára esküdt fel. Azóta se láttunk olyan lelkes kisgazdaképviselőket, mint amilyenek akkor kerültek ki a tizezerholdas arisztokraták sorából. Konjunktúrája volt a földnek a piacon, a buza piacán és a politika piacán egyformán. Ám az agrárkonjunktúra párhuzamos pályát írt le a gazdasági és politikai téren. Huszpengős lett a harmincpengős buza s legalább annyit, amennyit az árából, vesztett a hatalmából, befolyásából, politikai tekintélyéből a magyar föld népe is.

S mi lett a sorsa az iparosblokknak? Amíg megvolt ez a beteg alakulás, — beteg volt a szervezete, vére, gondolkodása, mindene beteg volt, csak a gyomra nem, — jöttek, szónokoltak, banketteztek, tósztoztak, népünnepélyeket rendeztek a magyar kisiparosság számára póznamászással és lepényevéssel, (főként lepényevéssel) s a maguk politikai befolyásának háttérjéül odaállították az elszegényedett és elnyomorodott magyar kisiparosságot. Új szervezeteket akartak létesíteni, hogy új állásokba ülhesseken be. S a terrornak, a közéleti uszításnak kipróbált módszereivel támadtak azokra, akik tiltakoztak az ellen, hogy az iparosságot egyéni érvényesülés céljára használják ki, akár a rövidlátó beugrasztottak, akár a jószimatu politikai ágensek. Az iparosblokk magában hordta, — igaz, hogy bankettől-bankettre, — végzetét. Talán egy héte annak, hogy végre az iparosblokk bejelentette kimulását.

Mind a két blokk betöltötte a madáchi végzetet: eszmélt, örült, szeretett és elbukott. Nemcsak azért teljesedett be ez a sors, mert céljuk nem volt őszinte s eszközeik a politikai érvényesülés fegyvertárából valók voltak, hanem azért, mert különböző pártállású, különböző politikai felfogású, különböző világnézetű embereket nem lehet olyan blokkba összehozni, mely céljait a politikai élet platformján kívánja betölteni. Hiába vallják, hogy egyesülésük ment a politikától, — politikusokat a politikától mentesíteni nem lehet. Képviselőktől nem lehet azt követelni, hogy politikai meggyőződésüket ne képviseljék. S azután hogyan képzelik a gyakorlatban azt, hogy a különböző pártokhoz tartozó képviselők ugyanannak a programnak megvalósítására szövetkezzenek még akkor is, ha valamennyiőjüket városi polgárság küldte a törvényhozásba? Bethlen István grófot is városi polgárok választották meg, Fábián Bélát is, de hol az a politikai csodadoktor, aki közös feladatot, közös célt, közös programot tud megjelölni Bethlen István és Fábián Béla számára? Vagy, hogy ne menjünk messzebb a példákért: Klebelsberg Kunónak, Rassay Ká-

rolynak és Peidl Gyulának nemcsak városi választók, hanem ugyanannak a városnak választói adtak mandátumot. S el lehet-e gondolni, hogy a város szükségletei s a város szükségleteinek kielégítése, a kielégítés módja és tempója tekintetében ugyanazt vállalja ez a három képviselő, akik ugyanazt a várost képviselik a törvényhozásban? Amit Peidl helyesnek tart, amit Peidl a város fejlődése szempontjából parancsoló szükségnek ítél, azt Klebelsberg aligha sorolja a nyomban megvalósítandó feladatok közé, amit Klebelsberg — loyálisak akarunk lenni: — nemes konzervativizmusa helyesel, azt Rassay őszinte és megalkuvás nélküli liberálizmusa joggal kifogásolja s Peidl bölcs és mérsékelt szociáldemokráciája kétségtelenül helytelennek ítéli. Klebelsberg egyetemet épít, Rassay Károly, ha építkezne közvagyonból, bérházakat és utakat építené s Peidl a munkáslakások építését tartja a legelső feladatnak. Ez a különbség csak szemantik, de a problémák, feladatok és kérdések egész komplexumából kiütözközik.

Ettől azonban eltekintve a pártfegyelem is lehetlenné teszi, hogy életképes blokk alakuljon a városok különböző politikai pártokhoz tartozó képviselőiből. Aki a kormányt támogatja, az kénytelen elfogadni a kormány javaslatait s nem vállalkozhatik olyan indítvány támogatására, amelyik a kormány előzetes helyeslését nem nyerte el. Kormánytámogató politikus nem szegődhetik a kormányzatnak ha nem is mindig, de legtöbbször uralmi célt szolgáló politikájával szemben. A politikai uralom pedig a városokban is meg akarja szervezni a maga közéleti hatalmát. Hogy képzelhető el párton kívüli blokk, mely az ennyire s a szükségképen széthúzó törekvések számára meg tudja teremteni az egy akolnak egy nyájnak platformját. Ez a cél nem érhető el s nem valósítható meg ez a feladat, nincs arra szükség, hogy a kormánytámogatók csapóhidakat bocsássanak le a városi lakosság megkönyékezhető, vagy elszédíthető töredékének magukhozcsalogatására.

Gróf Andrassy Gyula meghalt

Kedden délből operációt hajtottak végre rajta, de már nem lehetett megmenteni

Gróf Andrassy Gyula kedden délután 6 órakor a Pajor-szanatóriumban meghalt.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.)

Gróf Andrassy Gyula, a neves politikus, publicista és történész kedden súlyos operáción esett keresztül. A műtét alatt is már a szívgyengeség jelei mutatkoztak, az operáció után pedig egyre csökkent a beteg ereje, a szívgyengeség fokozódott, elvesztette az eszméletét és délután hat órakor kiszenvedett.

Gróf Andrassy Gyula

betegsége

egy évtizedre nyulik vissza. Vesebántalmak gyötörték, de sohasem tudta magát rászánni az operációra. Állapota az utóbbi időkben javult és senki sem gondolt arra, hogy rapid rosszabbodás fog beállni.

Néhány nappal ezelőtt azonban heves fájdalmak léptek fel a beteg gróf veséjében és a tiszadobi orvosok, akik gróf Andrassy Gyulát kezelték, úgy látták, hogy sürgős műtét beavatkozásra van szükség. A család nyomban lehívatta a tiszadobi kastélyba dr. Illyés Géza egyetemi tanárt, aki jól ismerte a nagybeteg gróf szervezetét és maga is úgy találta, hogy azonnali operációt kell végrehajtani Andrassy Gyulán.

Nyomban intézkedés történt, hogy a nagybeteg grófot felszállítsák Budapestre a Pajorszsanatóriumba. Tizenkét órakor dr. Illyés professzor megoperálta gróf Andrassy Gyulát, mialatt a műtét előtt nagy izgalommal várta a műtét kimenetelét a gróf családja. Egy óra hosszáig tartott az operáció, azután a betegét hordágyon felvitték a szanatórium egyik külön szobájába.

Gróf Andrassy Gyula a műtét alatt hőiesen viselkedett. Elaltatni a már ekkor jelentkező szívgyengeség miatt nem lehetett. Közvetlenül az operáció után a beteg közérzete jó volt és egy csésze teát is ivott.

A külön szobájában állandóan mellette tartó-

zkodott felesége és leánya, valamint az orvosok, akik aggodva figyelték, hogy a nagybeteg gróf szíve egyre gyengébben ver. Négy órakor gróf Andrassy Gyula elvesztette eszméletét, a halál hat órakor következett be.

Az utolsó órák

A halál beálltának pillanatában keserves zokogás töltötte be a betegszobát, amelyben Andrassy Gyula utolsó óráit élte. Felesége rosszul lett, úgyhogy át kellett vinni egy másik szobába, ahol az orvosok injekciókkal térítették eszméltre. A halál közvetlen oka: a kilenc év óta elhanyagolt vesebaj okozta szepsis volt és az orvosok a beszállítás pillanatában látták már és tudták, hogy menthetetlen, az operáció csak a beteg nagy fájdalmának csillapítására szolgált.

A halál híre percek alatt elterjedt a fővárosban és mindenütt nagy részvétet keltett. Az autók egész tömege sorakozott fel a Pajorszsanatórium előtt, politikusok, mágánok, írók, újságírók, régi hívei, köztük Márkus Miksa, a Magyarországi Újságírók Egyesületének elnöke, aki elsőnek érkezett a halottas ágyhoz és vett zokogva búcsút a váratlanul elhunyt Andrassy Gyulától.

A temetés

idejéről még semmi intézkedés nem történt. A család kívánságára Vass József népjóléti miniszter megengedte, hogy Gróf Andrassy Gyulát a kötelező temetői ravatalozás helyett budai palotájában ravatalozzák fel. A budai palotából lesz a temetés is.

Valószínűleg az Andrassy-palotában történő beszentelés után a holttestet Tiszáig szállítják és ott a családi kriptában fogják eltemetni.

Elele, munkássága

Csikszentkirályi és krasznahorkai Andrassy Gyula gróf 1860 június 30-án született Töketero-